

Огляд книг з історії України. Серія «Невідома Україна»

Шановні педагоги, шановні книголюби!

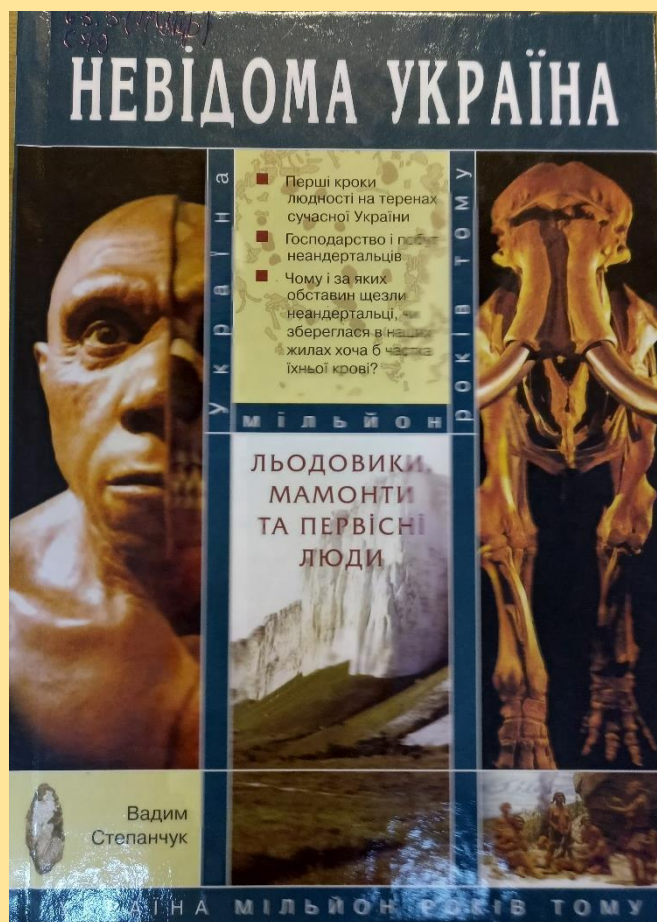
Науково-популярна література — це твори про наукові знання, відкриття, дослідження та видатних учених, написані простою, доступною та цікавою мовою для широкого загалу читачів, які не є фахівцями у певній галузі. Вона є містком між складною наукою та щоденним пізнанням, пояснюючи світобудову без надмірної термінології. Її користь полягає у розвитку аналітичного мислення, розширенні світогляду, підвищенні ерудиції та вмінні критично оцінювати інформацію. Вона мотивує до самоосвіти, знижує стрес і стимулює роботу мозку.

«Невідома Україна» — це масштабний український науково-просвітницький проект, що існує у двох основних форматах: цикл документальних фільмів (1993 р., 108 серій) та видавнича книжкова серія (з 2006 р.), спрямовані на висвітлення забутих сторінок української історії, культури та видатних постатей для формування національної свідомості.

Основні складові проекту:

- **Документальний кіноцикл (1993):** Створений Національною кінематикою України, включає 108 фільмів (по 15 хв.) та тематичні програми, такі як «Золоте стремено» (історія армії) та «Лікарська справа в Україні». Транслювався на ICTV та «Новому каналі».
- **Видавнича серія (з 2006):** Проект агенції «Наш час», що випускає науково-популярні книги про історію, сакральне мистецтво, науку та техніку.
- **Мета:** Ліквідація «білих плям» в історії, пошук рідкісних архівних документів, популяризація історії серед широкого загалу.

Цикл фільмів базується на матеріалах архівів та музеїв, а над його створенням працювали десятки режисерів і операторів. Книжкова серія спрямована на висвітлення непізнаних сторінок історії.

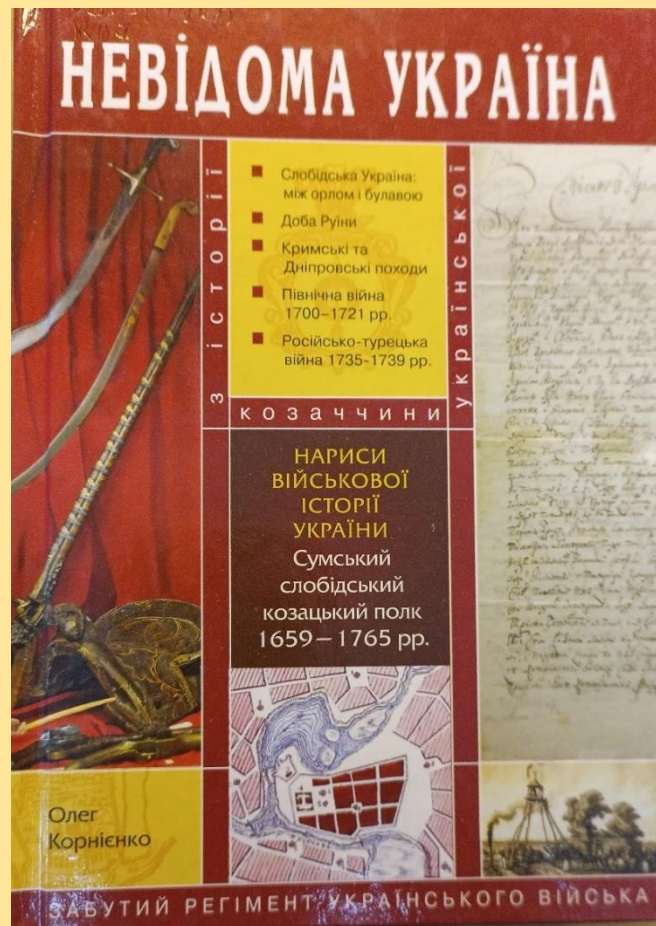

Степанчук В. Льодовики, мамонти та первісні люди: Україна мільйон років тому / В. Степанчук .- Київ : Наш час , 2007 . - 191 с.: іл. -- (Невідома Україна) : 26 грн. 68 к. [69973]

*Близько мільйона років тому на теренах сучасної України з'явилися істоти, озброєні камінням Розпочався відлік перших тисячоліть нижнього та середнього палеоліту – епохи, яка завершилася лише близько 30 тисяч років тому з поширенням *Homo sapiens* і його культури.*

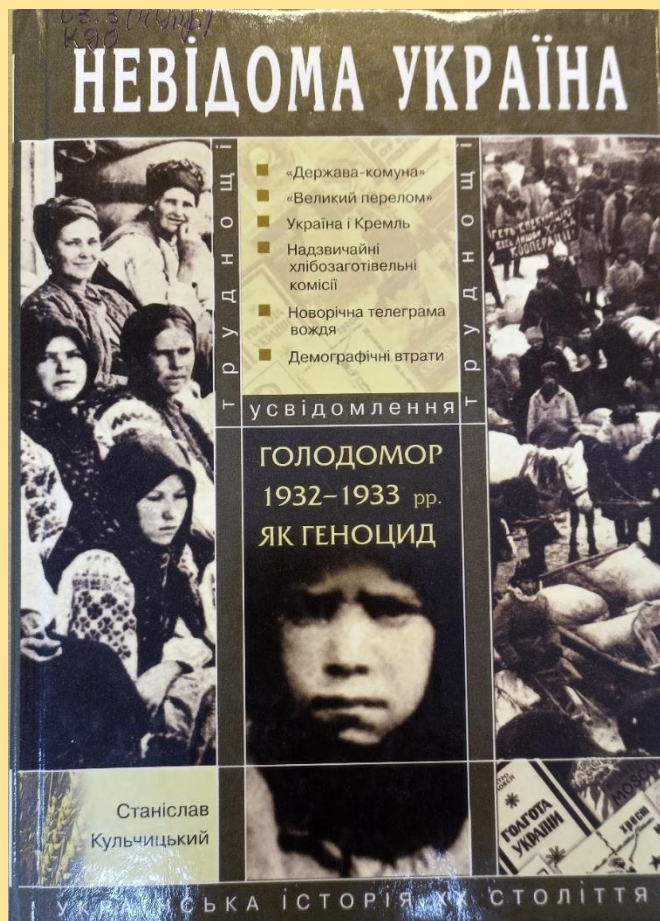
Мільйон років присутності давньої людини на теренах України - період великий навіть у геологічному сенсі. За цей час неодноразово змінювався клімат і ландшафти, мінявся рослинний і тваринний світ, наступали та відступали льодовики, несталими були навіть обриси морів, та й людність , що населяла територію України в різні періоди відрізнялася одна від одної за фізичною будовою.

Що ж наразі відомо про перебіг подій у ці віддалені часи, про повсякдення життя наших пращурів і про них самих: як вони виглядали, де жили, на яких тварин полювали, якими знаряддями користувалися, як ховали своїх небіжчиків? Саме про це йдеться в цій книзі, а також про відкриття і відкривачів, про наукові дискусії і загадки, які ще чекають своєї відповіді. Ось одна з них: чому і за яких обставин щезли неандертальці, чи збереглася в наших жилах хоча б частка їхньої крові?

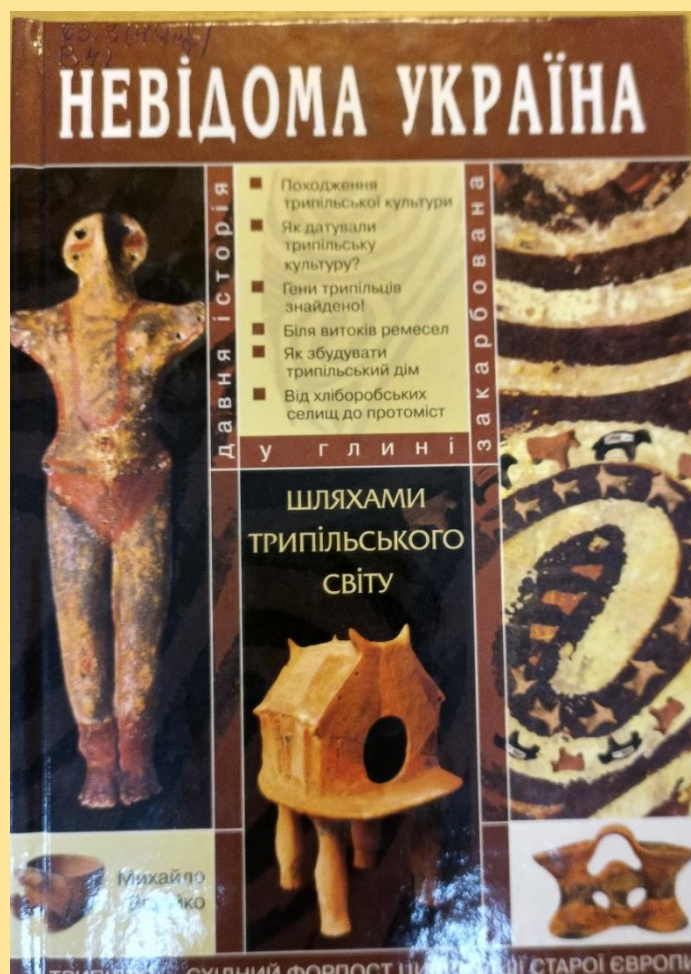
Корнієнко О. Нариси військової історії України. Сумський слобідський козацький полк 1659-1765рр. : Пам"яті краєзнавця Геннадія Терешковича Петрова (1936-1997) / О. Корнієнко .- Київ : Наш час , 2008 .- 488 с.: іл. -- (Невідома Україна) : 34 гр. 37 к. [70172]

Книгу присвячено малодослідженій сторінці історії одного з п'яти слобідських полків. Утворені на засадах полково-сотенного устрою та козацького самоврядування, слобідські полки були автономними формування у складі Московської держави, що безпосередньо підпорядковувалися царському уряду. Видання приурочено до 350-річчя утворення Сумського козацького полку (1659-1765). Розраховано на істориків, студентів, всіх шанувальників військової історії.

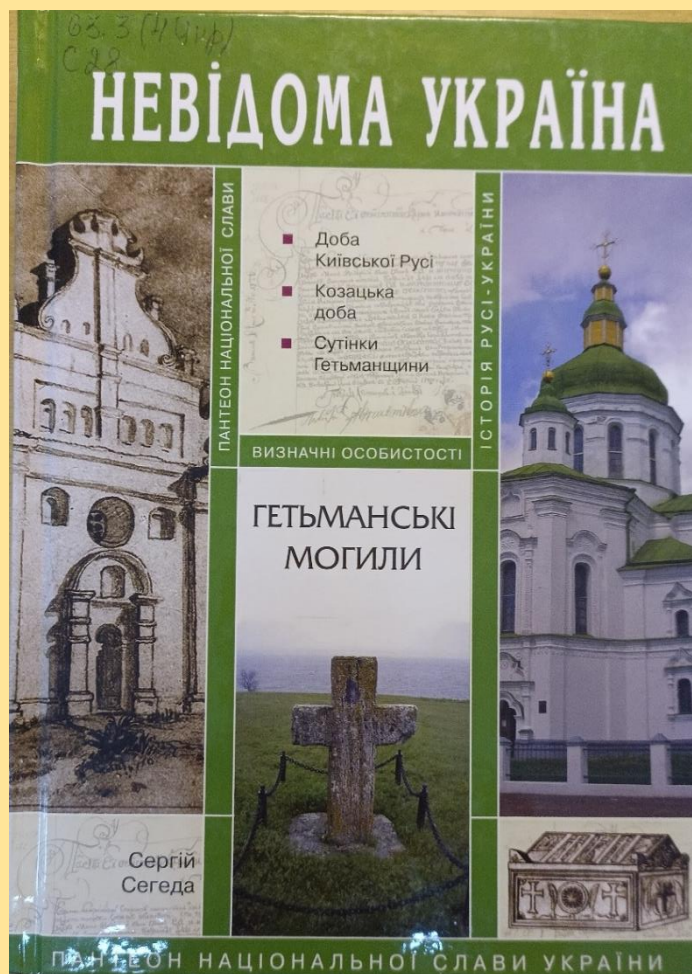
Кульчицький С. Голодомор 1932-1933рр. Як геноцид. Труднощі усвідомлення / С. Кульчицький .- Київ : Наш час , 2007 .- 424с.: іл. -- (Невідома Україна) : 40 грн. 90 к. [69974]

На підставі багатьох документів і свідчень автор встановлює, що Голодомор 1932-1933 років в українському селі являв собою результат замаскованої під хлібозаготівлі каральної акції з вилученням у селян всього наявного у них продовольства. В книзі доведено, що Сталін застосував цю терористичну акцію в ситуації гострої кризи і голоду в багатьох регіонах СРСР, які були наслідком здійснюваної Кремлем прискореної «революції згори». Книга допомагає усвідомити, що терор голодом у поєднанні з репресіями проти безпартійної української інтелігенції та членів КП(б)У мали на меті попередити соціальний і політичний вибух в найбільшій національній республіці. Це дослідження призначене для української громадськості, яка зацікавлена у міжнародному визнанні Закону України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні», прийнятого Верховною Радою України 28 листопада 2006 року.

Відейко М.Ю. Шляхами трипільського світу / М.Ю. Відейко .- Київ : Наш час , 2007 .- 295 с.: іл. -- (Невідома Україна) : 21 грн. 95 к. [69971]

Що таке трипільська культура, трипільська цивілізація? Звідки походять її творці та як вони виглядали? Чи мали вони писемність? Чи існувала трипільська держава? Чому саме трипільська культура привертає нині увагу не лише науковців, а й політиків, митців, бізнесменів? Яке відношення вона має до сучасної України? Де можна побачити трипільські старожитності й у яких книжках про них можна прочитати? Чи відомо вам, що плавити метал на території України почали понад 6000 років тому? Відповіді на ці та багато інших питань пропонує книга "Шляхами трипільської культури", який є частиною невідомої України, історія котрої прихована в імлі тисячоліть. Це історія нашого краю тих часів, коли між Карпатами та Дніпром існувала квітуча культура -- складова найрозвиненішої у Старій Європі цивілізації.

Сегеда С. Гетьманські могили / С. Сегеда .- Київ : Наш час , 2009 .- 340 с. --
(Невідома Україна) .- 978-966-1530-45-3 : 71 грн. [70435]

"Згадайте праведних гетьманів: де їх могили?" - із сумом і гіркотою запитував себе та сучасників Тарас Шевченко на сторінках поеми "Гайдамаки". Справді - де? Чи збереглося місце останнього спочинку гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного? Які таємниці криються довкола поховання Богдана Хмельницького - очільника Національно-визвольної війни українського народу 1648-1657 років? Як сталося, що гетьман Петро Дорошенко був похований у далекому Підмосков'ї? Де упокоївся Іван Мазепа? Чому життєвий шлях останнього кошового отамана Запорізької Січі Петра Калнишевського завершився на похмурих Соловках? Оповіді про місцезнаходження та долю поховань визначних державних, військових і культурних діячів ведуться у книзі на тлі бурхливих подій української історії. Видання призначене для широкого кола читачів.

Казанцева Л. Київське вікно у Всесвіт : Історія київської астрономічної обсерваторії / Л. Казанцева , В. Кислюк .- Київ : Наш час , 2007 .- 196 с.: іл. -- (Невідома Україна) : 26 грн. 61 к. [70021]

У книзі на основі чисельних публікацій, Інтернет-видань та архівних матеріалів досліджується в хронологічному порядку історія розвитку астрономії у Києві від архаїчних часів до сьогодення. Книга містить розповідь про астрономічні уявлення наших пращурів, зафіксовані в археологічних знахідках (архаїчна астрономія) та свідченнями літописів (літописна астрономія). Звертається увага на еретичність астрономії середніх віків, інтерес у епоху Відродження, зародження телескопічної астрономії та виникнення перших астрономічних обсерваторій у Європі та Україні. Для старшокласників, студентів, викладачів, слухачів курсів підвищення кваліфікації та всіх зацікавлених.

Липа К. Під захистом мурів (З історії української фортифікації X-XVII ст.) / К. Липа
.- Київ : Наш час , 2007 .-- 184 с.: іл. -- (Невідома Україна) : 26 грн. 49 к. [69972, 69973]

Що таке оборонна архітектура? Відповісти на це питання не так легко, як може здатися на перший погляд. Адже оборонна архітектура -- це не просто потужні мури, високі вежі та мальовничі замки. Це -- дзеркало життя мільйонів людей протягом століть. У цьому дзеркалі відбилися політичні інтриги, технологічні новинки, побутові звички, та, звичайно, героїчні діяння тогочасних мешканців фортець та замків. Фортифікаційні споруди -- це кам'яний літопис, який розповість чимало захоплюючих історій тому, хто забажає його прочитати. У всіх країнах Європи пошуки ідеального способу оборони, що зробив би укріплення неприступним, велися своїми шляхами протягом століть. Таким чином склалася своєрідні місцеві школи оборонної архітектури, що жваво обмінювались досвідом. Про те, як розвивалося фортифікаційне мистецтво на теренах сучасної України, хто і як захищав та атакував твердині, що за люди були замовниками й мешканцями фортець і замків, ви дізнаєтеся з цієї книги.

Бібліотека ОІППО

квітень, 2026 р.